

Hoe ver reikt de bevoegdheid van een CEO?

*nieuws
legal, profit,*

06 mei 2019

De persoon met de hoogste operationele functie in een vennootschap is de CEO. De CEO is belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap. Ongeacht de titel: gedelegeerd bestuurder, dagelijks bestuurder, algemeen directeur of managing director.

De verwarring omtrent de invulling van deze begrippen lijkt oud nieuws. De Raad van State gooide in een arrest van 3 augustus 1984 alle terminologie reeds op een hoopje. Zij nam in de haar voorgelegde zaak de statuten van een naamloze vennootschap onder de loep. *In casu* was de algemene vertegenwoordigingsbevoegdheid in handen van de “*gedelegeerde bestuurder*”, al dan niet samen handelend met een andere bestuurder.

Ondanks de statutaire bepaling besloot de Raad, ten onrechte, dat de gedelegeerde bestuurder de vennootschap alleen binnen de perken van het dagelijks bestuur kon verbinden. Hieruit kan enkel besloten worden dat ook één van onze hoogste rechtscolleges de bal wel eens kan mislaan, helaas.

Vandaag is de verwarring nog steeds actueel. Met de invoering van het nieuwe Wetboek vennootschappen en verenigingen (WVV) is er in een besloten vennootschap immers niet langer sprake van een zaakvoerder, maar wel van een bestuurder. Met deze korte uiteenzetting wensen we terzake meer duidelijkheid te scheppen.

Vertegenwoordigingsbevoegdheid

Het WVV preciseert dat elke bestuurder bevoegd is om alle bestuurshandelingen te verrichten die nodig of dienstig zijn tot verwezenlijking van het “*voorwerp*” (voorheen het doel) van de vennootschap. Eventueel bepalen de statuten dat de bestuurders een collegiaal bestuursorgaan vormen. Een statutaire bevoegdheidsbeperking van een bestuurder of van het collegiaal bestuursorgaan is niet tegenwerpelijk aan derden.

Elke bestuurder, of, ingeval van een collegiaal bestuursorgaan, het bestuursorgaan, vertegenwoordigt de vennootschap naar de buitenwereld, met inbegrip van de vertegenwoordiging in rechte. De statuten kunnen evenwel aan één of meer bestuurders de bevoegdheid verlenen om de vennootschap alleen of gezamenlijk te vertegenwoordigen. Zodanige vertegenwoordigingsclausule kan aan derden worden tegengeworpen mits

bekendmaking ervan in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

Het bestuursorgaan kan het dagelijks bestuur van de vennootschap, alsook de vertegenwoordiging van de vennootschap op dit vlak, delegeren aan één of meer personen, die elk alleen, gezamenlijk of als college optreden.

Rechtspraak – dagelijks bestuur

Het Hof van Cassatie besliste op 26 februari 2009 dat een bezwaarschrift in belastingzaken door het dagelijks bestuur mag worden ingediend, maar daarmee was de kous niet af. Het arrest verduidelijkt: *“De daden van dagelijks bestuur zijn die welke geboden zijn door de noden van het dagelijks leven van de vennootschap en die welke zowel wegens het geringe belang als wegens de noodzaak van een snelle oplossing, het optreden van de raad van bestuur zelf overbodig maken.”*

Het hoogste gerechtshof gaf door de cumulatie van gering belang én spoed een wereldvreemde invulling van wat onder dagelijks bestuur mag worden begrepen. Niet-courante handelingen die van groot belang zijn vallen aldus niet onder het dagelijks bestuur, zelfs niet als ze hoogdringend zijn. Het feit dat men het bestuur niet tijdig kan samenroepen verleent het orgaan van dagelijks bestuur dus niet de bevoegdheid om op te treden.

Gedeeltelijke codificatie van de rechtspraak

Naar aanleiding van de modernisering van het vennootschapsrecht stond de invulling van het dagelijks bestuur ter discussie. De wet was immers te vaag en een verhelderende definitie afwezig. De wetgever heeft zich daarom laten inspireren door de rechtspraak van het Hof van Cassatie. Maar er is wel een ruimere invulling gegeven aan de term *“dagelijks bestuur”*.

In plaatst van het cumuleren van voorwaarden laat de wetgever ruimte. Het nieuw WVV leest: *“Het dagelijks bestuur omvat zowel de handelingen en de beslissingen die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijks leven van de vennootschap, als de handelingen en de beslissingen die, ofwel om reden van hun minder belang, ofwel omwille van hun spoedeisend karakter, de tussenkomst van het bestuursorgaan niet rechtvaardigen.”*

Het WVV definieert de term *“gedelegeerd bestuurder”* wederom niet.

In de praktijk

Het hoeft weinig betoog dat de nieuwe invulling van dagelijks bestuur mogelijk nog steeds haaks staat op hoe CEO's hun taak uitoefenen.

Wat wel onbetwistbaar vaststaat is dat de termen gedelegeerd bestuurder, dagelijks bestuurder en directeur allemaal dezelfde lading dekken. Zij hebben vertegenwoordigingsbevoegdheid en beslissingsbevoegdheid, maar enkel in aangelegenheden van het dagelijks bestuur. Indien zij hun bevoegdheden te buiten gaan blijft

de vennootschap verbonden. Hun aansprakelijkheid daarentegen komt wel in het gedrang.

De slimme én voorzichtige CEO zal hier zijn les willen uit trekken. Velen maken namelijk de fout te geloven dat een CEO zonder meer alle contracten kan afsluiten. Doet u even de control check? Bij bevoegdheidsoverschrijding of bij twijfel is de oplossing om de betreffende handelingen door het bestuur te laten bekrachtigen.

Orgaan van dagelijks bestuur

Voor het WVV was het enkel in de nv mogelijk om een orgaan van dagelijks bestuur te organiseren. Omwille van het persoonlijk karakter bij een bvba kon de zaakvoerder het dagelijks bestuur niet delegeren. Dit werd vaak opgelost door een directeur aan te stellen met bijzondere volmachten. Een directeur handelt evenwel niet als orgaan, maar wel als lasthebber omdat deze zijn bevoegdheden niet put uit de wet. Voorlegging van de volmacht is noodzakelijk. Het WVV introduceert het orgaan van dagelijks bestuur nu ook in de besloten vennootschap.

De bepaling dat het dagelijks bestuur wordt opgedragen aan een of meer personen die elk alleen, gezamenlijk of als college optreden, kan aan derden worden tegengeworpen mits bekendmaking ervan in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad. Beperkingen aan de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het orgaan van dagelijks bestuur zijn daarentegen niet tegenwerpelijk aan derden.

Conclusie

De CEO aan wie een algemene statutaire vertegenwoordigingsbevoegdheid is toegekend, verbindt *ab initio* steeds de vennootschap. Evenwel moet hij als orgaan van dagelijks bestuur zijn bevoegdheden blijvend in vraag stellen. Voor handelingen die het dagelijks bestuur overschrijden of die geen rekening houden met statutaire bevoegdheidsbeperkingen stelt hij zich immers bloot aan een aansprakelijkheidsvordering.

Een orgaan van dagelijks bestuur in uw vennootschap? Wij geven graag mee vorm aan uw statuten. Contacteer ons vrijblijvend.

Liese Leman